

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/51/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3213204791
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3213204791.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudkýň JUDr. Emílie Zimovej a JUDr. Márie Vrtochovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú: V. W., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matky V. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom 5. P. XXXX/XX, A. nad A., a otca V. W., nar. XX.XX.U., bytom Podlužany č. XXX, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca maloletej proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 3P/63/2013 - 37 zo dňa 07. novembra 2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú zo sumy 70 Eur mesačne na sumu 100 Eur mesačne s účinnosťou od 02.10.2013 a zároveň povolil otcovi maloletej splatiť nedoplatok na výživnom za obdobie od 02.10.2013 do 30.11.2013 vo výške 59,03 Eur v splátkach po 5 Eur mesačne spolu s bežným výživným, čím zároveň došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 1P/77/2012 - 68 zo dňa 21. septembra 2012. Vo zvyšku súd návrh matky maloletej zamietol a o trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Súd prvého stupňa rozsudok po právnej stránke odôvodnil poukázaním na ust. § 28, § 36 ods. 1, § 62 a § 75 ods. 1 zákona o rodine č. 36/2005 Z.z.. Svoje rozhodnutie založil na tom skutkovom základe, že na strane maloletej skutočne došlo k zmene nákladov spojených so starostlivosťou o jej osobu, čo odôvodňuje úpravu výšky vyživovacej povinnosti na maloletú. Uvedené vyplýva predovšetkým zo skutočnosti, že maloletá začala navštevovať 1. ročník špeciálnej internátnej školy v W., s čím sú okrem pravidelných mesačných výdavkov na ubytovanie, stravu, cestovanie a vreckové (spolu vo výške okolo 110 Eur) spojené aj ďalšie mimoriadne jednorazové náklady, napr. na zakúpenie školského odevu, pomôcok, surovín na vyučovanie a pod. Matkou požadované zvýšenie vyživovacej povinnosti na maloletú na sumu 180 Eur mesačne súd prvého stupňa považoval vo vzťahu k reálnej zmene nákladov spojených so starostlivosťou o jej osobu za neprimerané, rozhodol však, zohľadňujúc v danom prípade aj zásadu potenciality príjmu na strane otca, o zvýšení vyživovacej povinnosti otca na maloletú zo sumy 70 Eur mesačne na sumu 100 Eur mesačne. Takéto zvýšenie podľa súdu prvého stupňa nepokrýva zvýšenie nákladov v plnej miere, matka je však tiež povinná podieľať sa na zvýšených nákladoch spojených so starostlivosťou o maloletú. Zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletú súd prvého stupňa stanovil s účinnosťou od 02.10.2013, t.j. odo dňa podania návrhu, keďže v danom prípade nezistil existenciu okolností, ktoré by odôvodňovali vyhovieť návrhu matky maloletej v časti, v ktorej navrhla zaviazat' otca prispievať maloletej na výživu zvýšenou sumou s účinnosťou už od 01.09.2013.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletej. V odvolaní navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a návrh matky na zvýšenie výživného zamietol, alternatívne aby rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že zvýši vyživovaciu povinnosť na maloletú na sumu 80 Eur mesačne. Otec maloletej mal za to, že súd prvého stupňa v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. S ďalším zvýšením výživného na maloletú nesúhlasil poukazujúc na jeho nedávne zvýšenie rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 1P/77/2012 - 68 zo dňa 21. septembra 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17. októbra 2012. Zdôraznil, že maloletá Miroslava, rovnako ako aj jej maloletý brat V., u neho neboli viac ako rok a pol. Zároveň uviedol, že má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému synovi W. (nar. XX.XX.XXXX), ktorého má so svojou družkou t.č. na rodičovskej dovolenke. Spomedzi svojich výdavkov otec maloletej spomenul náklady na drevo vo výške 560 Eur ročne, plyn vo výške 100 Eur mesačne, elektrickú energiu vo výške 70 Eur mesačne, vodu vo výške 15 Eur mesačne, ročný nedoplatok za elektrickú energiu vo výške 222 Eur, káblovú televíziu vo výške 15 Eur mesačne, internet vo výške 10 Eur mesačne a na mobilný telefón vo výške 20 Eur mesačne. Z dôvodu, že otec maloletej býva u svojej družky, prispieva jej na výdavky spojené s domácnosťou, okrem uvedeného vynakladá ďalšie prostriedky na stravu, hygienické potreby, ošatenie a plnenie si vyživovacej povinnosti na svoje tretie maloleté dieťa. Na záver otec maloletej uviedol, že si uvedomuje svoju vyživovaciu povinnosť voči svojej maloletej dcére V., avšak zvýšenie výživného o 30 Eur mesačne neúnosne zaťažuje jeho nepriaznivú finančnú situáciu a nepriaznivo zasiahne do majetkovej sféry jeho terajšej domácnosti a vyživovacej povinnosti voči jeho najmladšiemu synovi. Vychádzajúc z uvedeného by bol schopný podľa vlastného vyjadrenia platiť výživné na maloletú zvýšené najviac o 10 Eur mesačne, t.j. vo výške 80 Eur mesačne.

K odvolaniu otca maloletej sa vyjadril kolízny opatrovník maloletej, ktorý s odvolaním otca nesúhlasil. Odporučil, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým došlo k zvýšeniu vyživovacej povinnosti na maloletú, potvrdil. V závere vyjadril svoj súhlas s konaním odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.

Matka maloletej sa k odvolaniu otca maloletej nevyjadrila.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 2, písm. a) O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť ako vecne správny. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého nie je potrebné nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností (či už na strane oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom.

Pri posudzovaní, či nastala zmena pomerov na strane oprávneného na výživnom, resp. povinného rodiča, v akom rozsahu je odôvodnená zmena výživného, súd vychádza zo základných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti, uvedených v ust. § 62 Zákona o rodine.

Základnými kritériami na určenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom sú predovšetkým schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (ust. § 62 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine), s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa (ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine).

V prípade, ak súd zistí významnú zmenu v pomeroch rodičov alebo detí, zmení existujúcu úpravu výživného, a to v rozsahu, ktorá zodpovedá kritériám podľa ust. § 62, resp. § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

Preskúmaním veci bolo zistené, že súd prvého stupňa v predmetnej veci riadne zistil skutkový stav veci, nebol dôvod na opakovanie už vykonaného dokazovania v zmysle ust. § 213 ods. 3 O.s.p., ani na jeho doplnenie podľa ust. § 213 ods. 4, 5 O.s.p.. Z obsahu spisu vyplýva, že vyživovacia povinnosť k maloletej V. bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 1P/77/2012

- 68 zo dňa 21. septembra 2012, ktorý schválil dohodu rodičov na výživnom na maloletú vo výške 70 Eur mesačne. V čase citovaného rozhodnutia bola mal. V. žiačkou 9. ročníka základnej školy. Čistý mesačný príjem otca sa v danom čase pohyboval na úrovni okolo 150 Eur. Matka maloletej v zamestnaní dosahovala čistý mesačný príjem vo výške okolo 350 Eur mesačne.

V súčasnosti matka naďalej pracuje u svojho pôvodného zamestnávateľa, kde za posledné obdobie dosiahla priemerný čistý mesačný príjem vo výške okolo 303 Eur. Žije spolu s maloletou V. a jej bratom, maloletým V., v byte u svojich rodičov. Otec maloletej v súčasnosti pracuje po brigádach v regióne a zarobí tak mesačne približne 400 Eur v čistom. Okrem dvoch maloletých detí, ktoré má s matkou maloletej a ktorým prispieva na výživu, sa osobne stará a prispieva na výživu svojho ďalšieho maloletého syna, ktorého má so svojou priateľkou, s ktorou v súčasnosti žije. Maloletá V. je žiačkou prvého ročníka špeciálnej internátnej školy v odbore cukrárka, v súvislosti s čím má matka objektívne zvýšené výdavky spojené predovšetkým s nákladmi na internátne ubytovanie v W., ako aj na stravovanie, cestovanie, ošatenie, vreckové a zabezpečovanie školských pomôcok a potrieb.

Z uvedeného je zrejmé, tak, ako správne konštatoval aj súd prvého stupňa, že preukázateľne došlo k zmene pomerov od poslednej úpravy výživného, a to najmä na strane maloletej V., ktorej náklady oproti predchádzajúcej úprave výživného vzrástli. Z vykonaného dokazovania zároveň vyplynulo, že o zmene pomerov možno hovoriť aj na strane otca, ktorého deklarovaný zárobok oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu značne vzrástol, pričom v súčasnosti priemerne dosahuje sumu okolo 400 eur mesačne. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, že z takéhoto príjmu, pri ktorom možno okrem uvedeného v budúcnosti s ohľadom na schopnosti otca a blížiaci sa koniec sezónneho útlmu ponuky práce v odbore stavebníctvo reálne predpokladať jeho nárast, musí byť v schopnostiach otca prispievať na výživu maloletej V. sumou 100 Eur mesačne, pričom otcovi by aj po zaplatení výživného v tejto výške mal zostať dostatok finančných prostriedkov na úhradu vlastných nákladov na živobytie a plnenie si ostatných vyživovacích povinností. V danej súvislosti odvolací súd vzal do úvahy aj skutočnosť, že navrhovateľ v čase, keď dosahoval príjem vo výške 150 Eur mesačne, uzavrel s matkou maloletej rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej mal na výživu maloletej prispievať sumou 70 Eur mesačne. Treba opäť zdôrazniť, že v prípade jeho dcéry V. sa jedná o maloleté dieťa, ktoré je odkázané svojou výživou výhradne na svojich rodičov, začalo navštevovať prvý ročník internátnej strednej školy v inom meste, pričom jej matka, ktorej mesačný príjem dosahuje len sumu 303 eur mesačne (nepočítajúc rodičovský príspevok a daňový bonus), nie je schopná sama hradiť všetky opodstatnené a preukázané výdavky maloletej V.. Za takejto situácie je potom na otcovi, ktorého príjem je v porovnaní s matkou vyšší a ktorého schopnosti a možnosti prevyšujú tie na strane matky, aby vo vyššej miere plnil svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému deťatu, pričom odvolací súd pripomína, že plnenie vyživovacej povinnosti k dieťatu je prvoradá povinnosť rodiča, ktorá má v zmysle ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine pred inými výdavkami rodiča prednosť.

Z uvedených dôvodov považoval odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletej V. z doterajších 70 Eur na sumu 100 eur mesačne, s účinnosťou od 02.10.2013, za správne. Za správny považoval aj výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým vyčíslil nedoplatok otca na výživnom za obdobie od 02.10.2013 do 30.11.2013, ktorý súd prvého stupňa povolil otcovi splácať za podmienok uvedených vo výroku rozsudku, výrok o trovách konania ako i výrok, ktorým návrh matky vo zvyšku zamietol.

Preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., keď vo výroku konštatoval, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže pred súdom prvého stupňa išlo o konanie, ktoré mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.